P9_TA(2019)0031

Utländsk inblandning i val och spridande av falsk information i nationella och europeiska demokratiska processer

Europaparlamentets resolution av den 10 oktober 2019 om utländsk valinblandning och desinformation i nationella och europeiska demokratiska processer (2019/2810(RSP))

(2021/C 202/06)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget), fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt artiklarna 7, 8, 11, 12, 39, 40, 47 och 52, konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, särskilt artiklarna 8, 9, 10, 11, 13, 16 och 17 samt protokollet till konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, särskilt artikel 3,

— med beaktande av den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter av den 16 december 1966, särskilt artiklarna 2, 17, 19, 20 och 25,

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 26 april 2018 *Bekämpande av desinformation online: en EU-strategi* (COM(2018)0236),

— med beaktande av kommissionens och vice ordförandens/den höga representantens gemensamma åtgärdsplan mot desinformation av den 5 december 2018 (JOIN(2018)0036) och kommissionens och vice ordförandens/den höga representantens gemensamma lägesrapport om åtgärdsplanen mot desinformation av den 14 juni 2019 (JOIN(2019)0012),

— med beaktande av Europeiska rådets slutsatser av den 18 oktober 2018,

— med beaktande av den studie om automatiserad bekämpning av desinformation som publicerades den 15 mars 2019 av Europaparlamentets generaldirektoratet för parlamentarisk utredning och analys ([1]),

— med beaktande av sin resolution av den 12 mars 2019 om säkerhetshot kopplade till Kinas ökande teknologiska närvaro i EU och möjliga åtgärder på EU-nivå för att minska dem ([2]),

— med beaktande av sin resolution av den 23 november 2016 om EU:s strategiska kommunikation för att bekämpa propaganda mot EU som sprids av tredje parter ([3]),

— med beaktande av sin rekommendation av den 13 mars 2019 till rådet och vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik med en utvärdering av den uppföljning som gjorts av utrikestjänsten två år efter parlamentets betänkande om EU:s strategiska kommunikation för att bekämpa propaganda mot EU som sprids av tredje parter ([4]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktivet om integritet och elektronisk kommunikation) ([5]) och den pågående reformen av detta,

— med beaktande av sin resolution av den 25 oktober 2018 om Cambridge Analyticas utnyttjande av Facebooks användaruppgifter och dess inverkan på uppgiftsskyddet ([6]),

---

([1]) Generaldirektoratet för parlamentarisk utredning och analys, enheten för vetenskaplig framsyn, 15 mars 2019.
([2]) Antagna texter, P8_TA(2019)0156.
([3]) EUT C 224, 27.6.2018, s. 58.
([4]) Antagna texter, P8_TA(2019)0187.
([5]) EGT L 201, 31.7.2002, s. 37.
([6]) Antagna texter, P8_TA(2018)0433.

Torsdag den 10 oktober 2019

— med beaktande av sin resolution av den 12 december 2018 om årsrapporten om genomförandet av den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken ([7]),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 24 juli 2019 *Nittonde rapporten om framsteg i riktning mot en effektiv och verklig säkerhetsunion* (COM(2019)0353),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (den allmänna dataskyddsförordningen) ([8]),

— med beaktande av kommissionens förslag av den 6 juni 2018 till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av programmet för ett digitalt Europa för perioden 2021–2027 (COM(2018)0434),

— med beaktande av artikel 132.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:

A. Försök av statliga och icke-statliga aktörer från tredjeländer att utöva inflytande på beslutsfattandet i EU och dess medlemsstater, liksom att sätta de värden som stadgas i artikel 2 i EU-fördraget under press genom försåtlig inblandning, är en del av en större trend som upplevs av demokratier i hela världen.

B. Utländsk inblandning kan ta många olika former, däribland desinformationskampanjer i sociala medier för att påverka den allmänna opinionen, it-angrepp mot kritisk infrastruktur i samband med val samt direkt och indirekt ekonomiskt stöd till politiska aktörer.

C. Utländsk valinblandning utgör en stor utmaning, eftersom den allvarligt hotar europeiska demokratiska samhällen och institutioner, de grundläggande fri- och rättigheterna, rättsstaten, säkerheten, det ekonomiska välståndet och i sista hand Europas suveränitet.

D. Den globala sammankopplingen av människor och ekonomier genom digitala medel och ny teknik har också använts och missbrukats av stater som ägnar sig åt utländsk inblandning. Medier, framför allt sociala plattformar, kan lätt utnyttjas för att sprida desinformation.

E. Medvetenheten om ryska desinformationskampanjer behöver öka, eftersom de är den främsta källan till desinformation i Europa.

F. Statliga och icke-statliga aktörer från andra tredjeländer än Ryssland ägnar sig åt försåtlig inblandning i de offentliga debatterna i Europa.

G. En preliminär analys av kommissionen i juni 2019 visade att de åtgärder som vidtagits för att skydda europeiska val faktiskt bidrog till att begränsa utländsk statlig och icke-statlig inblandning i valet till Europaparlamentet i maj 2019.

H. EU genomförde framgångsrikt ett antal åtgärder för att minska det utländska inflytandet på 2019 års val till Europaparlamentet och bevara dess integritet, däribland en uppförandekod mot desinformation, ett system för snabb varning och ett europeiskt valsamarbetsnätverk. Kommissionen har meddelat sin avsikt att vidta ytterligare åtgärder för att ta itu med dessa frågor.

I. EU är starkt beroende av utländsk teknik, programvara och infrastruktur, vilket kan göra unionen sårbarare för utländsk valinblandning.

J. Den försåtliga inblandningen är så omfattande att det krävs en samordnad europeisk reaktion som omfattar flera kompletterande delar.

K. Det är inte bara offentliga myndigheter som har ansvaret för att motverka desinformation och utländsk valinblandning, utan även internetföretag och företag inom sociala medier, som därför bör samarbeta för att uppnå detta mål, samtidigt som yttrandefriheten inte urholkas eller företagen blir till privatiserade censurorgan.

([7]) Antagna texter, P8_TA(2018)0514.
([8]) EUT L 119, 4.5.2016, s. 1.

L. I flera utredningar har det framkommit att centrala valbestämmelser har överträtts eller kringgåtts, i synnerhet bestämmelserna om insyn i kampanjfinansieringen, med anklagelser om politisk finansiering från icke-vinstdrivande organisationer i tredjeländer, särskilt Ryssland.

M. Alla inrapporterade incidenter om utländsk valinblandning ingår i ett systematiskt mönster som har återkommit under de senaste åren.

N. Mer än 50 presidentval och nationella, lokala eller regionala val ska hållas i medlemsstaterna före utgången av 2020.

1. Europaparlamentet betonar att yttrandefrihet, skydd av personlig integritet och personuppgifter samt mediepluralism är centrala för motståndskraftiga demokratiska samhällen och ger det bästa skyddet mot desinformationskampanjer och fientlig propaganda.

2. Europaparlamentet betonar att inblandning i val, trots att fientlig inblandning och desinformation från utlandet är en mångfacetterad fråga, är en del av en bredare strategi av hybridkrigföring och att en motreaktion därför förblir en central säkerhets- och utrikespolitisk angelägenhet.

3. Europaparlamentet upprepar att utländsk valinblandning urholkar människors rätt att i enlighet med den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna framföra sin åsikt om hur landet ska styras, direkt eller genom fritt valda företrädare, och att sådan inblandning av andra stater utgör en kränkning av internationell rätt, även i fall där militärt våld, hot mot den territoriella integriteten eller hot mot det politiska oberoendet inte förekommer.

4. Europaparlamentet anser att fria och rättvisa val står i centrum för den demokratiska processen och uppmanar därför EU-institutionerna och medlemsstaterna att vidta kraftfulla åtgärder i denna fråga, även i den kommande processen av reflektion om EU:s framtid.

5. Europaparlamentet uttrycker djup oro över att bevis på inblandning kontinuerligt kommer i dagen, ofta med tecken på utländskt inflytande, inför alla större nationella val och val till Europaparlamentet. Mycket av denna inblandning gynnar EU-fientliga, högerextremistiska och populistiska kandidater och riktar in sig på specifika minoriteter och utsatta grupper, bland annat migranter, hbti-personer och religiösa grupper, personer med romsk bakgrund och muslimer eller personer som uppfattas som muslimer, för att tjäna det vidare syftet att skapa misstro mot demokratiska och jämlika samhällen.

6. Europaparlamentet konstaterar att det finns en oroväckande trend med globala högerextrema grupper som använder sig av desinformation på plattformar för sociala medier i stor skala. Parlamentet fruktar att denna desinformation har haft inflytande över bakslaget för jämställdhet och hbti-personers rättigheter.

7. Europaparlamentet konstaterar att de allra flesta medlemsstater helt eller delvis har förbjudit utländska donationer till politiska partier och kandidater. Det är dock oroväckande att utländska aktörer har hittat sätt att kringgå lagarna även i fall där dessa innebär restriktioner för källorna till politisk finansiering och har erbjudit stöd till sina allierade genom att ta lån hos utländska banker, såsom i fallet med Nationella fronten 2016, genom inköpsavtal och kommersiella avtal, såsom i fallet med de anklagelser som rapporterades av Der Spiegel och Süddeutsche Zeitung den 17 maj 2019 mot Frihetspartiet i Österrike och av Buzzfeed och L'Espresso den 10 juli 2019 mot Lega per Salvini Premier, samt genom underlättande av finansiell verksamhet, såsom den brittiska pressen rapporterade om i samband med kampanjen Leave.eu.

8. Europaparlamentet uttrycker djup oro över den mycket farliga karaktären hos i synnerhet den ryska propagandan och uppmanar kommissionen och rådet att införa en effektiv och detaljerad strategi för att motverka ryska desinformationsstrategier på ett snabbt och kraftfullt sätt.

9. Europaparlamentet noterar med oro att antalet fall av desinformation som tillskrivs ryska källor och har dokumenterats av arbetsgruppen för strategisk kommunikation i öst sedan januari 2019 (998 fall) är mer än dubbelt så stort som under samma period 2018 (434 fall).

10. Europaparlamentet fördömer vidare kraftfullt de allt aggressivare försöken av statliga och icke-statliga aktörer från tredjeländer att undergräva eller rubba de normativa grunderna och principerna för de europeiska demokratierna och suveräniteten för alla anslutningsländer på västra Balkan och länderna i det östliga partnerskapet, liksom att påverka val och stödja extremiströrelser, med tanke på att it-angreppens omfattning ständigt växer.

Torsdag den 10 oktober 2019

11. Europaparlamentet erkänner de positiva effekterna av de frivilliga åtgärder som vidtagits av tjänsteleverantörer och plattformar för att motverka desinformation, däribland nya regler för att öka öppenheten om valreklam på sociala medier i uppförandekoden, liksom de åtgärder som kommissionen och medlemsstaterna har vidtagit under det senaste året. Parlamentet påminner dem om deras gemensamma ansvar när det gäller kampen mot desinformation.

12. Europaparlamentet påminner om sin resolution av den 25 oktober 2018, där man kraftfullt uppmanade Facebook, i efterdyningarna av Cambridge Analytica-skandalen, att vidta olika åtgärder för att förhindra att den sociala plattformen utnyttjas för valinblandning. Parlamentet noterar att Facebook inte har följt upp de flesta av dessa begäranden.

13. Europaparlamentet anser att valinblandning i en medlemsstat påverkar EU som helhet, eftersom EU-institutionernas sammansättning kan påverkas. Parlamentet anser att dessa hot inte kan hanteras vare sig enbart av nationella myndigheter som arbetar isolerat eller genom ren självreglering av den privata sektorn, utan att de kräver en samordnad flernivåstrategi med många aktörer. För att EU ska kunna reagera kraftfullt bör det utvecklas rättsliga ramar för att ta itu med hybridhot, inbegripet it-angrepp och desinformation, både på EU-nivå och på internationell nivå.

14. Europaparlamentet upprepar dock att det behöver utvecklas en kraftfull gemensam europeisk policy för att verkningsfullt bekämpa både utländsk inblandning och desinformationskampanjer genom robust kommunikation på EU-nivå med onlineplattformar och tjänsteleverantörer.

15. Europaparlamentet uppmanar alla berörda aktörer att fortsätta sina ansträngningar för att se till att den demokratiska processen och val skyddas från utländsk statlig och icke-statlig inblandning och manipulering. Parlamentet pekar särskilt på behovet att förbättra mediekompetens och medborgarutbildning genom kulturen och skolsystemet från tidig ålder för att göra det möjligt för dem som utsätts för desinformationskampanjer att identifiera informationen som partisk. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna att ta med specifik utbildning i mediekompetens i läroplanerna och att ta fram informationskampanjer som riktar sig till de delar av befolkningen som är mer sårbara för desinformation.

16. Europaparlamentet är bekymrat över EU:s beroende av utländsk teknik och maskinvara. EU måste sträva efter att öka sin egen kapacitet, eftersom detta kommer att begränsa möjligheterna till försåtlig valinblandning från utländska aktörers sida.

17. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till kommissionen och medlemsstaterna att skapa en innovationsvänlig miljö som bygger på marknadsekonomiska principer och skydd av de grundläggande rättigheterna, för att göra det möjligt för europeiska företag att tillvarata sin fulla potential och använda skyddet av dessa rättigheter som en konkurrensfördel.

18. Europaparlamentet efterlyser finansiering på nationell och europeisk nivå för att stärka kapaciteten att stå emot fientliga tredje parters strategiska kommunikation och att utbyta information och bästa praxis på detta område, även inom ramen för både den nuvarande fleråriga budgetramen och den fleråriga budgetramen efter 2020, bland annat genom Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa. Sådana program bör innehålla tillräckliga skyddsåtgärder för att säkerställa strikt efterlevnad av internationell rätt och mänskliga rättigheter, särskilt när det är tredjeländer som finansieras.

19. Europaparlamentet betonar behovet att fortsätta att stödja och främja ansvarsfull journalistik och redaktionellt ansvar i både de traditionella och de nya medierna, inför utmaningen med icke-verifierad eller ensidig tendentiös information som undergräver medborgarnas förtroende för oberoende medier.

20. Europaparlamentet betonar att det är viktigt att stödja public service-medier som inte är ekonomiskt beroende av privata finansieringskällor och som därför kan tillhandahålla högkvalitativ och opartisk information till allmänheten, samtidigt som deras oberoende från politisk inblandning säkerställs och upprätthålls.

21. Europaparlamentet upprepar sitt stöd för det värdefulla arbete som utförs av det europeiska initiativet för demokrati med att stödja organisationer som bekämpar falska nyheter och desinformation.

22. Europaparlamentet anser att EU bör arbeta för praktiska lösningar för att stödja och stärka demokratiska, oberoende och mångsidiga medier i länderna i EU:s grannskap och i de länder på västra Balkan som är kandidater till EU-anslutning.

23. Europaparlamentet efterlyser en uppgradering av EU:s arbetsgrupp East StratCom till en permanent struktur inom Europeiska utrikestjänsten med betydligt större finansiering och personalstyrka än hittills.

24. Europaparlamentet påpekar att det, på grund av de komplexa risker som valinblandning och desinformationskampanjer på internet medför, krävs ett sektorsövergripande samarbete med deltagande av behöriga myndigheter och berörda parter.

25. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att klassificera valutrustning som kritisk infrastruktur så att åtgärderna enligt direktivet om nät- och informationssäkerhet ([9]) kan tillämpas vid en överträdelse.

26. Europaparlamentet påminner om att en betydande del av denna försåtliga inblandning utgör överträdelser av europeiska regler om uppgiftsskydd och integritetsskydd. De nationella dataskyddsmyndigheterna uppmanas att till fullo utnyttja sina befogenheter att utreda dataskyddsöverträdelser och att utdöma avskräckande påföljder och bestraffningar.

27. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning om att medlemsstaterna med stöd av Eurojust ska genomföra utredningar av påståendena om att utländska makter använt det politiska rummet på internet på ett olagligt sätt.

28. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta sin övervakning av effekterna av utländsk inblandning i Europa och att fullgöra dess tillträdande ordförande Ursula von der Leyens högtidliga åtagande att ”behandla hotet från yttre inblandning i val till Europaparlamentet” ([10]).

29. Europaparlamentet uppmanar nästa vice ordförande för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik att göra kampen mot desinformation till ett centralt utrikespolitiskt mål.

30. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utvärdera möjliga lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder som kan leda till ingripande av plattformar för sociala medier i syfte att systematiskt märka innehåll som delas av botar, se över algoritmer för att göra dessa så opartiska som möjligt samt stänga konton för personer som sysslar med olaglig verksamhet som syftar till att störa de demokratiska processerna eller uppvigla till hatpropaganda, utan att kompromissa med yttrandefriheten.

31. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stödja offentliga institutioner, tankesmedjor, icke-statliga organisationer och gräsrotscyberaktivister som arbetar med frågor som rör propaganda och desinformation, och att tillgängliggöra finansiering och stöd till informationskampanjer för allmänheten som syftar till att öka EU-medborgarnas motståndskraft mot desinformation.

32. Europaparlamentet påminner om att visselblåsare spelar en viktig roll som ett skydd för demokratin och samhällsstyrningen när de lämnar ut information i allmänhetens intresse. Parlamentet uppmanar myndigheterna i Europarådets medlemsstater att fastställa och sprida en policy för visselblåsning på grundval av respekten för de 20 principer som fastställs i rekommendation CM/Rec (2014)6. Parlamentet påminner om det nyligen antagna direktivet om skydd av visselblåsare.

33. Europaparlamentet påminner om att EU gör 4 175 miljoner euro tillgängliga för åtgärder som syftar till att stödja mediefrihet och undersökande journalistik, inbegripet en snabbinsatsmekanism vid kränkningar av press- och mediefriheten och för konkret skydd av journalister.

34. Europaparlamentet anser att EU kan värna sina demokratiska processer endast genom en helhetssyn i fråga om utländsk auktoritär inblandning och genom att hantera sårbarheterna i alla aspekter av demokratiskt styre och demokratiska institutioner, inbegripet europeiska politiska partier.

([9]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1148 av den 6 juli 2016 om åtgärder för en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverks- och informationssystem i hela unionen, EUT L 194, 19.7.2016, s. 1.

([10]) *En ambitiösare union – Min agenda för Europa* av Ursula von der Leyen – Politiska riktlinjer för nästa Europeiska kommission, 2019–2024 (2019) https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_sv.pdf – s. 22.

35. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att inleda diskussioner med berörda parter och internationella partner, bland annat på internationella forum, i syfte att trappa upp sina insatser för att motverka hybridhot.

36. Europaparlamentet betonar att Nato med sina kompetenscentrum är ett avgörande verktyg som gör det möjligt för Europa att stärka den transatlantiska kopplingen och att öka både Europas och Nordamerikas motståndskraft mot desinformation.

37. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta itu med frågan om utländsk finansiering av europeiska politiska partiers och stiftelser utan att hindra skapandet av ett europeiskt offentligt rum som sträcker sig bortom Europeiska unionen, och att inleda en diskussion med medlemsstaterna för att ta upp dessa frågor i förhållande till deras inhemska politiska partier och stiftelser.

38. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till kommissionen och rådet samt medlemsstaternas regeringar och parlament.